

Can Pèlecs

Matadepera

Ubicació

Comarca: Vallès Occidental
Lloc/Adreça: Al nord del terme municipal, entre Can Bofí i Can Garrigosa.
Emplaçament
Alçada: Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i Serra de l'Obac
712

Coordenades:

Latitud: 41.64418
Longitud: 2.00067
UTM Est (X): 416778
UTM Nord (Y): 4610753

Classificació

Número de fitxa 08120 - 320
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani
Segle XX
Any 1925-30
Autoria de l'element: Ignasi Escudé
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIL
Observacions protecció: Protecció Integral (Número 16 del Catàleg de Béns del Pla d'Ordenació Urbanística Municipal).
Tipologia B de la normativa específica pels elements arqueològics (Fitxa número 62 del Catàleg de Béns a protegir del Pla d'Ordenació Urbanística Municipal).
Data aprovació: dt., 22/09/2009 - 12:00
Número inventari Sí (IPA)
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil

Ús actual:	Residencial
Titularitat	Privada
Titular:	Diversos propietaris
Fitxes associades:	
<u>Bandolers a Can Pèlecs</u>	
Autoria de la fitxa	Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa:	dj., 01/04/2021 - 11:31

Descripció

Can Pèlecs és una finca situada entre Can Bofí i Can Garrigosa, dins del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i Serra de l'Obac, entre els 700 i els 800 metres sobre el nivell del mar. A l'est, s'alça la carena del Pagès, d'on baixen diverses cingleres, com la Roca Petanta, i canals, com la canal del Pi Tort, de la Pedrera o la de l'Abella. Al nord de la finca, hi ha el turó de les Rovires (828 m) i el puig Conill (903 m). Al sud de la finca trobem els plans de Can Garrigosa; i a l'oest, la riera de les Arenes i els vessants llevants del Castellsapera (940 m) i la Roca del Corb (877 m).

Les estructures físiques de l'explotació es divideixen entre la pairalia, actualment destinada a segona residència, i la masoveria, habitada tot l'any. Cada una d'aquestes estructures dissenyades des d'un principi per les funcions que havien d'exercir. Precisament aquesta diferència estructural i funcional fan que les tractem per separat. En aquest apartat parlarem de la pairalia.

La pairalia s'ha convertit en un conjunt residencial, dividit en diversos propietaris. Situada just al darrera de la masoveria, uns metres al nord-est, està composta per diferents cossos, amb diferents alçades. El cos principal és de planta irregular i coberta de dos aiguavessos de teula àrab. En alçada consta de planta baixa i primer pis, amb coberta plana. La façana principal s'orienta a migdia i presenta una porxada d'arcs de mig punt. El parament és llis i arrebossat, pintat de color terrós, amb el perímetre de les obertures (arcs, finestres i portes) pintades amb una franja blanca. El sòcol és de pedra. Una escalinata de cinc graons donen accés a la galeria d'arcs i a la planta baixa, una mica sobre aixecada del sòl. La façana està coronada per una cornisa amb decoracions geomètriques esgrafiades intercalant rombes i franges verticals. També destaca en planta baixa algunes fornícules amb una escultura d'estil neoclàssic, que representa a Santa Cristina, en honor a la propietària que la feu construir.

Un segon cos s'annexa al principal en angle de 90°. Aquest consta de planta baixa i dos pisos. La coberta és de teules àrabs a dues aigües, amb el carener paral·lel a les façanes allargades, que s'orienten de sud a nord. L'acusada pendent del terreny va obligar a omplir de terra l'espai davant la casa i configurar feixes de conreu. Encara són visibles les restes de murs de l'antiga masia i el trull, més a ponent que l'actual.

El jardí també és un element remarcable del conjunt. Es tracta d'un jardí molt antropitzat d'un classicisme italià, a l'igual que l'edifici residencial, on dominen les pèrgoles, l'enllosat i els murs fets de paredat.

A part de les construccions residencials, destaca tot el sistema de recollida d'aigua de pluja i d'escorrentia per l'abastiment de la propietat. L'aigua s'emmagatzema en dues grans basses i dues cisternes soterrades: una sota la masoveria i l'altra sota la falsa feixa de l'hort de la masoveria. Aquests sistemes o semblants també els hem documentat a la Torre Salvans i són creació del mateix arquitecte.

Observacions:

No hem pogut entrar a la finca i, per tant, no podem detallar més la descripció.

Història

El primer nom documentat d'aquesta casa és el de mas Busqueta o Sabusqueta (Ballbé; 1985). No és fins el segle XVI que es comença a conèixer amb el nom actual: can Pèlecs. Fou fruit del casament de la pubilla del mas Busqueta amb Gabriel Pèlacs de Castellar del Vallès.

Les primeres referències d'aquest mas, daten del segle XII en l'*Speculo* de Sant Llorenç de Munt: "Carta en la qual Llorenç i els altres monjos de Sant Llorenç, atorgant deure a Guillem, prevere, de Sant Pere de Rubí, cent morabatins, li empenyoren l'honor que tenen en el comtat de Barcelona, en la parròquia e Sant Joan de Matadepera, en la vall dita Mitjana. Termena a sol ixent amb el torrent prop del mas Busqueta, i puja per la serra que hi ha entre la de Gastremir i la Calvella i arriba fins el (...) que hi ha sobre les esderreumades i va per la summitat de la serra fins Belldem, on divideix amb Mur [...]. Fet a 5 de les kalendes d'agost de l'any 32 del regnat de Lluís el jove. Són vuit monjos. Any 1169. Sant Joan de Matadepera, número 5" (FERRANDO, Antoni: 1987). Però el topònim ja el trobem documentat el segle XI (AJUNTAMENT de Matadepera: 2009).

L'any 1278 el propietari del mas era Arnau Sabusqueta i el 1296, Berenguer Busqueta; el 1337, Guillem de Sabusqueta; el 1437 Salvador Sabusqueta i el 1535 en Joan Busqueta.

Bibliografia

AJUNTAMENT de Matadepera (2009). Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Matadepera. Tomo IV. Catàleg de Béns.

BALLBÉ i BOADA, Miquel (1985). *Masos i pairalies de Matadepera*. Matadepera: Caixa d'Estalvis de Terrassa i Ajuntament de Matadepera.

FERRANDO i ROIG, Antoni (1987). *El Monestir de Sant Llorenç del Munt i les seves possessions*. Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

FONT, Xavier (1997). *Inventari del Patrimoni Cultural de Matadepera*. Ajuntament de Matadepera.

FONT, Xavier; MUNUERA, Jaume (2014). *Matadepera. Patrimoni cultural*. Ajuntament de Matadepera.

LACUESTA, Raquel; MOLET PETIT, Joan; RUIX DE GUINEA, Jesús Àngel (2001). *Inventari del Patrimoni Arquitectònic*. Parc Natural de Sant Llorenç i Serra de l'Obac. Diputació de Barcelona. Serveis del Patrimoni Arquitectònic Local i de Parcs Naturals.

OTERO, Iago; DOMÈNECH, Laia; i ESCALONA, Alba (2007). La dimensió ambiental del sector primari al Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac. El cas de l'explotació d'agricultura ecològica de Can Pèlacs (Matadepera); dins VI Trobada d'estudiosos de Sant Llorenç del Munt i l'Obac: Diputació de Barcelona, pp. 51-57.

Enllaços d'interès:

[Boladeras i Alegre, Mercè. «Ignasi Escudé Gibert. El precursor de l'arquitectur...](#)

